

Giờ này không có sự giám sát hay cân bằng đối với hoạt động trong các vấn đề quốc tế của chính quyền Mĩ và hầu hết người Mĩ cũng hài lòng với điều đó.

Nhìn bề ngoài, dường như chính sách đối ngoại của Trump sẽ là thế bất hợp tác mới đây trong một dòng những rò rỉ thông tin bất tận và những điều tra đang tiếp diễn về sự thông đồng với Nga và các trợ công lý mà sẽ dính chặt với ghế tổng thống của ông trong nhiều tháng, nếu không muốn nói là trong nhiều năm, như con hàu bám vào mìn tàu.

Trong một mục đăng trên tạp chí [Foreign Policy](#), Micah Zenko đã đưa ra lập luận rằng những cố gắng khó nhọc của Trump để trong nước có thể buớc về từng bước bao vây này phải quy định nhiều hơn cho bộ máy quan liêu chính sách đối

ngoại, do đó làm suy yếu sự tín nhiệm của Mỹ trong con mắt của các đồng minh và kẻ thù của Mỹ, những nỗ lực sẽ ngày càng hoài nghi sự đáng tin cậy và thời gian cần quyên của và từng tháng này. Ông thì, Zenko nêu lên ý kiến rằng bên trong nỗ lực có thể đẩy Trump buộc phải tiến hành một số hoạt động quân sự rất mạo hiểm mang bản chất và lợi ích theo một kiểu kích bản cái nhệ quyết định từng tháng, chúng hơn như Triều Tiên thực hiện một vài tháng hết nhân của hoặc thực hiện một vài tháng liên quan đến tên lửa để đo xuyên lợi ích của tầm xa.

Chúng ta không chắc chắn về kích bản cái nhệ quyết định từng tháng. Nhưng chúng ta được thuyết phục rằng cách tiếp cận nói chung về chính sách đối ngoại của từng tháng – 2/3 là gây rối loạn, 1/3 là theo xu thế chung đo – có thể tiếp tục. Và trong khi những cố gắng khó khăn của ông ở trong nỗ lực với các cố vấn để biết và các ủy ban quốc hội có thể làm xói mòn chương trình nghị sự trong nỗ lực của ông, chúng sẽ không kiểm soát những gì ông lựa chọn làm (hoặc không làm) ở nỗ lực ngoài.

Nói tóm lại, ngoại trừ việc đối phó với Nga, chính sách đối ngoại của Trump sẽ vẫn thực sự là không thể chạm tới: Trong cố phong cách làm bản chất, ông sẽ từng đối tự do.

Ít sẽ hơn chi trong nỗ lực: liệu có bất cứ ai thực sự quan tâm?

Việc thực hiện chính sách đối ngoại của Mỹ phần lớn là một vấn đề của giới tinh hoa. Việc này dễ dàng quên đi khi người ta đang sống bên trong Beltway (giới quyên uy) – dù các cố là một thành viên có uy tín trong Blob (chủ bộ máy chính sách đối ngoại Mỹ) hay là một người thực tế - nơi mọi tiến triển ở nỗ lực ngoài được tranh luận sôi nổi và có vài giới như nó nên là điểm tựa của nền văn minh phương Tây. Ở với những người chuyên nghiên cứu chính sách đối ngoại, điều hiển nhiên của bao giờ là vậy. Làm sao mọi người có thể không ám ảnh với vòng cuội trong câu chuyện dài về Qatar-Saudi Arabia?

Giống Rhett Butler trong tiểu thuyết “Cuốn theo chiều gió”, phần lớn người Mỹ không để tâm đến chính sách đối ngoại: Họ không xếp các vấn đề chính sách đối ngoại, ngoại trừ những bản, vào những quan tâm hàng đầu của họ. Ít người dành nhiều thời gian để suy nghĩ về các vấn đề quốc tế mà thu hút sự chú ý của giới tinh hoa chính sách đối ngoại khi những bản sai lầm của từng tháng trôi nổi danh tiếng của Mỹ, khi Mỹ trông yếu đuối, làm xói mòn sự lãnh đạo toàn cầu của nỗ lực này,

học trong một nỗ lực triển khai sức mạnh, khiến Washington rơi vào các cuộc chiến tranh và xung đột không thể giành chiến thắng. Tuy nhiên, đúng thời điểm sau ngày 11/9 - [theo dõi](#) tại Hội đồng Chicago và các vấn đề toàn cầu - cũng là học toàn cầu hóa và thế kỷ mới do.

Nhưng trong một số ít năm, kết quả của các cuộc [thăm dò dư luận](#) khác, [đáng chú ý](#)

nhất là cuộc thăm dò dư luận của Trung tâm nghiên cứu Pew, cho thấy rằng Trump không phải hoàn toàn không charm với những tình cảm của công chúng. Chẳng hạn, theo Pew, phần lớn người Mỹ muốn nước Mỹ đối phó với những vấn đề của chính mình và để các nước khác tự xoay sở một cách tốt nhất với các vấn đề của họ; họ cũng hoài nghi về sự can thiệp toàn cầu, tin rằng Mỹ làm quá nhiều thay vì quá ít để giúp quy định các vấn đề toàn cầu, và cũng là một vai trò lãnh đạo có chừng mực hơn của Mỹ. Một phần lớn người Mỹ,

[bao gồm cựu Tổng thống Barack Obama](#)

và các vị tổng thống và bộ trưởng quốc phòng trước đây, đều tán thành rằng các đồng minh của Mỹ cần tự chịu trách nhiệm cho quốc gia của họ và không muốn Mỹ hành động như một cảnh sát của thế giới.

Tất cả những quan điểm này phù hợp rằng rất với triết lý “Nước Mỹ trước tiên” của Trump. Ở đây có một điểm mấu chốt: Trừ một sai lầm lớn để phúc lợi của người dân vào nguy hiểm hoặc một cuộc khủng hoảng ở nước ngoài làm Mỹ hao tốn tiền của, sẽ không có làn sóng dư luận hoặc sự phản đối từ một quốc gia Cộng hòa mà sự lo ngại về các thuyết gây rối lo ngại này. Quốc gia thành công sẽ có những điểu chỉnh như - như nó đã làm gần đây với việc [bỏ phiếu gần như nhất trí](#) về việc trừng phạt Nga. Nhưng về khí hậu, nhập cư, khủng bố và chính sách Cuba, giêng điếu và hoạt động chính trị của Trump tự ra tác động tốt đến sự ủng hộ của ông và đến các đồng viên đồng Cộng hòa trong Quốc hội để giúp truy cập cách tiếp cận của ông với những dòng dư luận chính thống hơn. (Theo một cuộc [thăm dò dư luận của Pew](#)

hàng tháng 1/2017, 38% người Mỹ đồng ý thăm dò cho rằng sự biến đổi khí hậu là ưu tiên hàng đầu). Về tổng thể này có nhiều quy định tự do và sẽ xét đoán để đưa nhãn hiệu Trump vào sự tiếp cận của Mỹ với thế giới.

Tự do quyết định khi hành động ở nước ngoài

Quả thật, khi để cấp độ chính sách đối ngoại, cả Hiến pháp Mỹ lẫn thế giới thế kỷ đầu tiên bõo khi ngừng đó. Quốc gia và các tòa án đi đến và rồi khi phiên làm việc

và phần lớn là mang tính phản ứng lại; khi đó cấp độ an ninh quốc gia, đơn giản là họ không có thông tin, nên lúc họ có thông tin thì là mong muốn để thâm nhập, hướng họ là thách thức Nhà Trắng. Trong 30 năm qua, chỉ có hai trường hợp trong đó Quốc hội bỏ phiếu gửi bộ quy định pháp luật của tổng thống về chính sách đối ngoại. Trong phần lớn trường hợp, các cơ quan lập pháp và tư pháp không can thiệp vào quyết định của cơ quan hành pháp về an ninh quốc gia. (Hai minh chứng hành pháp của Trump về nhập cư là một ngoại lệ đáng chú ý và cho thấy một tập hợp hết sức bất thường của các yếu tố bao gồm việc chính quyền chính trị hóa vấn đề nhập cư, việc thi hiên sai chức năng, và những sự mâu thuẫn, phi logic và có thể là bất hợp pháp của bản thân những minh chứng khác).

Tuy nhiên, trong phần lớn trường hợp, Tổng thống Trump là một tác nhân tích cực do định hình những cái nhìn và bản chất của chính sách đối ngoại của chính quyền ông, dù là tốt hay xấu. Hãy xem thử chuyến công du nước ngoài gần đây nhất của ông. Trong chuyến đi ngắn kéo dài 9 ngày, về tổng thống này đã coi Saudi Arabia là điểm trung tâm trong chiến lược Trung Đông của mình và tái tiếp thêm sinh lực cho mối quan hệ Mỹ-Saudi Arabia thông qua việc bán vũ khí và các liên doanh đầu tư trị giá hàng trăm tỷ USD. Và đó mới chỉ là những điểm khởi đầu. Trump đã tiếp tục đưa ra thông điệp chống Iran mà đã làm gia tăng những căng thẳng bên trong Hội đồng hợp tác vùng Vịnh và đã làm cho nhiệm vụ gần kết liên minh chống IS của ông trở nên khó khăn hơn; liên tục đăng những dòng tweet nói rằng ông muốn đăng vũ khí Saudi Arabia trong cuộc xung đột của nước này với Qatar, kích động thêm cuộc khủng hoảng này; làm rõ rằng nhân quyền không có vị trí quan trọng trong chương trình nghị sự Trung Đông của ông; trở thành về tổng thống tồi tệ nhất đầu tiên đến thăm Bắc Kinh phía Tây Jerusalem; xúc phạm và sỉ nhục các đồng minh châu Âu về các vấn đề bao gồm sự biến đổi khí hậu, thương mại và chi tiêu quốc phòng; và làm các cơ chế của ông ngược nhiên khi ông [không](#) tái khẳng định rõ ràng cam kết của Mỹ đối với phòng thủ chung của NATO.

Và tất cả những việc này diễn ra chỉ trong 9 ngày. Liệu có bất cứ điểm nào trong số này phản ánh một chiến lược nhất định hay không không thể nói là vấn đề. Câu chuyện lớn hơn là về tổng thống này có thể hành động đơn phương – như việc ông rút lui khỏi hiệp định Paris về biến đổi khí hậu trước đây - với những hậu quả chiến lược mang tính tàn phá. Có những vấn đề, đặc biệt là việc đối phó với Nga, mà đó tranh cãi trong nước hiện nay chắc chắn sẽ kích thích Trump. Quả thật, thật khó để tưởng tượng trong những bối cảnh này việc để bỏ những sự trừng phạt đối với Vladimir Putin hay về vấn đề trong bất cứ vấn đề đáng kể hay những cảm nào. Những trong hầu hết các vấn đề chính trị, và có thể cả khi đó cấp độ việc triển khai sức mạnh quân sự của Mỹ ở nước ngoài, có rất ít sự kích thích để ngăn cản ông.

Các cố vấn của tổng thống tạo cho ông vẻ bề bực và sự hợp pháp

Việc bổ nhiệm một số nhân sự có kinh nghiệm về chính phủ và thế giới – Bộ trưởng Quốc phòng James Mattis, Cố vấn An ninh quốc gia H.R.McMaster, Ngoại trưởng Rex Tillerson và Bộ trưởng An ninh nội địa John Kelly – có thể có một tác động không thể lường trước được lên về tổng thống không kiên định và thiếu kinh nghiệm. Và mặc dù chúng ta không biết được chính sách đối ngoại của Trump trông sẽ giống như thế nào nếu không có những nhà đi đầu hành có kinh nghiệm này xung quanh, rõ ràng là về các cố vấn đầu quan trọng đối với về tổng thống này – chúng hẳn như biến đổi khí hậu, và biến đổi 5 của NATO thành một con bài mà cố vấn vì một cam kết – họ không thể kiểm soát ông. Quả thật, trong quá nhiều cố vấn đầu, các cố vấn này dường như sẵn sàng để ông họ nếu không muốn nói là tán thành chủ nghĩa dân tộc có ý thức bản thân để cho mình là trung tâm của Trump. Nhà Trắng này hoạt động dựa trên giả thuyết rằng các quốc gia không có lợi ích trong việc hợp tác để giải quyết các cố vấn đầu mà họ không thể giải quyết, hoặc trong thành công của một nước khác; thay vào đó, Trump sống trong một thế giới “thần ai nấy lo” nội Mĩ nhìn vào những lợi ích của mình và giảm những thua thiệt càng nhiều càng tốt – các đồng minh và các kẻ thù bên cạnh (có thể ngoại trừ Putin). Khi hai người được cho là có quan điểm ôn hòa trong chính quyền này – cố vấn kinh tế trưởng Gary Cohn và McMaster – về cố vấn nói nhiều như vậy trong một chuyên mục gần đây đăng trên tờ [Wall Street Journal](#), họ cho rằng quan điểm sai lầm nghiêm trọng này là chính đáng.

Trump cũng được lợi bởi vì ông Mattis, ông đã có một cố vấn giàu kinh nghiệm, thông minh và nhanh nhẹn, người hiểu và chấp nhận những trách nhiệm của Mĩ trong lãnh đạo toàn cầu và [dành phần lớn thời gian của mình](#) khuyên các đồng minh của Mĩ tăng cường những cố vấn bảo vệ luồn tin người đàn ông ở phía sau hậu trường. Phó Tổng thống Mike Pence, Tillerson và McMaster cũng giúp xoa dịu những lo sợ của các đồng minh và tái khẳng định những cam kết từ lâu của Mĩ - và trong quá trình đó, mang lại vẻ bề bực và tính hợp pháp cho hành xử của Trump. Những “người lớn” này giúp thúc đẩy những thực trạng chính quyền này tiếp tục tuân thủ những truyền thống chính sách đối ngoại từ lâu, cho dù tổng thống này lúc làm xói mòn nội dung trong đó.

Chức vụ chính thống

Vai trò của Trump như kẻ gây rối về mặt lòng mà về mặt bề bực vì trong nhiều cố vấn đầu khác, ông là chính tột về giữa những dường như của cái đã tạo nên

các mục tiêu chính sách đối ngoại truyền thống của những người tiền nhiệm thuộc Đảng Dân chủ và Cộng hòa. Dòng chủ lưu này tạo ra nền tảng và thực tế rằng Trump thực sự lắng nghe các cố vấn của ông hoặc trong các vấn đề nhất định, bản năng của chính ông thúc đẩy ông hướng tới một thái độ ít gây rủi ro hơn.

Chúng ta, cho tới nay, ông là chủ nhân duy trì thỏa thuận hạt nhân của Iran; chấp nhận chính sách “một Trung Quốc” và tránh gán cho Bắc Kinh cái nhãn là một nước thao túng tiền tệ hay bắt đầu một cuộc chiến tranh thương mại; tái đàm phán thay vì rời xa NAFTA; và hoãn lại việc dời Sở quán Mỏ ở Israel sang Jerusalem do quan ngại rằng một động thái như vậy sẽ làm xói mòn những cố gắng của ông dẫn xấp cái ông gọi là “thỏa thuận cuối cùng” giữa người Israel và người Palestine. Dòng chủ lưu này không chỉ tránh tạo ra các vấn đề lớn trên nền tảng một truyền thống chính sách đối ngoại, mà nó cũng mang lại cho chính quyền nhiệm kỳ không gian để hoạt động hơn trong các lĩnh vực then chốt nơi nền tảng thương mại theo đuổi nhiệm kỳ hơn các chính sách không thông thường. Vì vậy một chú ý: Việc Trump phá đám khi không làm vậy sẽ hoặc trực tiếp làm xói mòn những cam kết nơi bắt đầu ra trong chiến dịch tranh cử làm cố gắng hướng cho ông, hoặc theo quan điểm của ông, nó sẽ không lấy đi của ông bất cứ thứ gì.

Không có khủng hoảng do câu hỏi

Dường như có khả năng mô hình được bắt đầu trong những tháng đầu của quy định của Chính quyền Trump sẽ không làm thay đổi đột ngột bất cứ thứ gì ngoài bản thân nền tảng thương mại sẽ phải trải qua kiểu thay đổi lớn nào đó. Việc đăng những dòng tweet, mong muốn chúng tôi sẽ thiêu tôn trọng (và đôi lúc sẽ bắt đầu) đối với các nhà lãnh đạo nước ngoài, và quyết định phá vỡ các vấn đề mà hoặc tạo ra tiếng vang với cá nhân Trump hoặc với chính trị với cố gắng hướng ông sẽ tiếp tục. Và dường như có ít khả năng mà đưa ra bất cứ vấn đề nào với một sự thay đổi trong hành xử, đặc biệt là vì những người ủng hộ ông ưa thích việc ông gọi nó với “những người ủng hộ toàn cầu hóa” và “giới tinh hoa”, những người là chủ đề trong những lời nói khoa trương của ông. Số tiền chi của một hoặc hai trong số các quan chức chính sách đối ngoại hoặc an ninh quốc gia cấp cao của ông có thể làm cho ông ngừng ngừng – cũng như một cuộc khủng hoảng lớn mà bước phải có một sự suy chân hoặc thậm chí là hậu quả nhiệm kỳ hơn. Những một sự suy chân không có khả năng xảy ra và một thậm chí là không thể đoán.

Cho tới nay, những gì người ta nhìn thấy trong chính sách đối ngoại của Trump hiện nay có thể còn hơn cả những gì người ta sẽ thấy trong tương lai: một cách tiếp cận

vì thế giới mà vô quá nhiều vấn đề đang bồi nhồi các thế lực quốc tế, các thế lực thu nhập đa phương, và các liên minh và quan hệ đối tác của Mỹ. Nó xác định “Năng lực Mỹ trước tiên” có nghĩa là chỉ có Mỹ và làm phương hướng những lợi ích quốc gia của Mỹ và các khả năng tạo ra một thế giới ổn định và thịnh vượng hơn. Đây không chỉ là một tiêu đề, nó cũng có thể là một trào lưu. Vì vậy, đối với tất cả những người ủng hộ toàn cầu hóa, các nhân vật tinh hoa và các đặc gia trung thành với tạp chí này (như chúng tôi), những người hy vọng hão huyền rằng các vấn đề gây nên hàng lên chính sách đối ngoại của chính quyền này, đây là lời khuyên của chúng tôi: Hãy nghỉ ngơi và kiên nhẫn chờ đợi cho tới khi cảm giác này – và Chính quyền Trump – qua đi.

Aaron David Miller là phó chủ tịch và các sáng kiến mới, học giả ưu tú tại Trung tâm Nghiên cứu Quốc tế dành cho các Học giả Woodrow Wilson . Ông là tác giả cuốn [The End of Greatness: Why America Can't Have \(and Doesn't Want\) Another Great President](#) . Richard Sokolsky là nhà nghiên cứu tại Trung tâm Nghiên cứu Hòa bình Quốc tế Carnegie Endowment. Từ 2005 đến 2015, ông là thành viên Văn phòng Học giả Chính sách Bộ Ngoại giao Mỹ. Bài viết được đăng trên [Foreign Policy](#)

Trần Quang (gt)